

Theatermarathon op een draaischijf

Wig Producties brengt morgen *Kruistochten* van Alan Ayckbourn in première in de Steateseal in Leeuwarden. Een liefst vijf uur durend theateraal epos over de houdbaarheid van liefde.

Diane Romashuk

Leeuwarden | „Een beduimd boekje.” Dat was de kiem voor de uitdaging waar Wig – thuisbasis Ryptsjerk – zich aan waagt. Speelster Kimberley Piek had het steeds bij zich tijdens de repetities voor iepenloftspul *De bodemloze put* dat het gezelschap in 2016 in Oentsjerk opvoerde, vertelt regisseur Hans van Buuren.

Het bleek *Kruistochten* te zijn, de vertaling van *The Norman Conquests* uit 1973 van de Britse blijfjelschrijver Alan Ayckbourn. „Ze had het op de middelbare school voor Engels gelezen en was het nu voor de zoveelste keer aan het herlezen. Het leek haar geweldig om dit toneelstuk zelf eens te spelen. Daarop zijn ik – en anderen van onze ploeg – het ook gaan lezen. En daarna hebben we ons even serieus afgevraagd of we dit aandurfden.” Maar Wig staat niet voor niets voor ‘Wanorde is gewoon’: „We houden wel van een uitdaging.”

Trilogie

De drie delen van de komedie zijn ook op zichzelf uit te voeren. „Maar het is niet voor niets een trilogie. Die speelt op drie locaties: de eetkamer, de woonkamer en de tuin. Op elke plek wordt het verhaal verteld vanuit een ander standpunt, en krijg je doorblikjes in de verschuivende tijd. Tezamen zijn het verhaal en de karakters dus veel meer uitgediept. Maar dan heb je dus wel een theatermarathon.”

Toneelgroep Amsterdam voerde *Kruistochten* in 2004 voor het eerst in zijn geheel in Nederland op. „Daarna is de productie wel vaker door gezelschappen opgevoerd, maar dan vaak verspreid over drie avonden. In Fryslân is *Kruistochten* voor zover ik weet niet eerder gespeeld.”

Via een broer, twee zussen en hun partners die onverhoopt samenkomen in hun ouderlijk huis, ontvouwt zich in vijf uur tijd een verhaal over de houdbaarheid van liefde. „Het stuk laat de kleinburgerlijkheid van mensen zien en hoe je daarin vast kunt komen te zitten. Norman is de man van een van de zussen, maar hij versiert alle vrouwelijke karakters”, omschrijft Van Buuren. „Ayckbourn beschrijft de personages op een bijna vileine, maar vooral vermakelijke manier. Veel hoop voor het huwelijk geeft hij misschien niet, maar er valt wel veel te lachen.”

Eerste komedie

Wig trok ruim een jaar uit voor de repetities. Na eerdere eigen producties als *Snode plannen* en interpretaties van onder meer *Wie is er bang voor Virginia Woolf?* is *Kruistochten* de eerste komedie van het gezelschap. „De kunst en kunde van dit type spel onder de knie krijgen vergt tijd. Zeker gezien de lengte. Dan komt het echt aan op ritme en timing. Het stuk is als een tocht in een voortdurende trein door een troosteloos landschap. Wij moeten zorgen dat die trein, met daarin allemaal feestvierende mensen, blijft razen.”

Ze gebruikten de vertaling van Ja-

Scènebeeld met actrices Catrien van der Molen (rode jurk) als Ruth, de vrouw van Norman en Kimberley Piek (blauwe jurk) als haar schoonzus in *Kruistochten*. Wig speelt de theatermarathon op een zelfgebouwd ronddraaiend decor. Foto: Marcel van Kammen

Het stuk laat de kleinburgerlijkheid van mensen zien en hoe je daarin vast kunt komen te zitten

nine Bogt met muziek van Martin Beekman. Als Wig-eigen toevoeging – Tom Lanoye’s *Blankenberge* speelden ze bijvoorbeeld in een strandtent – zette de ploeg zijn zinnen op een bijzondere speellocatie. „Aanvankelijk zochten we een landhuis. Dat bleek

een lastige wens. We hebben veel landhuizen bekeken, maar er was er niet een waar genoeg publiek in kon.”

Ze vonden hun standplaats wel in de Steateseal in Leeuwarden, het voormalige postsorteercentrum waarin de provincie zetelde tijdens de verbouwing van het provinciehuis. Daarin moest een decor bedacht worden. „Gelukkig hebben we een heel handige technicus. Hij maakte een grote draaischijf. Drie oude scootmobielmotoren verzorgen de aandrijving. Het stervormige decor toont je – als bij een poppenhuis – inkijkjes in verschillende plekken en gebeurtenissen in het stuk.”

In eerste instantie planden ze ook een diner tussen de drie delen. Bij de try-outs bleek echter dat het publiek

liever alleen even de benen strekte in de pauzes. „Door het diner te schrappen, is de voorstelling bovendien betaalbaarder geworden: 32,50 euro in plaats van 50.”

Kruistochten is acht keer te zien. „We hebben er lang aan gewerkt en hopen daarom op een reprise in het najaar.” Maar eerst is het tijd voor de première. „We zijn er klaar voor. De try-outs gingen heel goed. Vijf uur lijkt een hele zit, maar het publiek ervoor het als veel korter. We gaan er mooie lange avonden van maken.”

De première is morgen om 17.00 uur in de Steateseal aan de Snekerterweg 1 in Leeuwarden, daarna wordt het stuk tot en met 9 juni nog zeven keer gespeeld, www.wigproducties.nl